

TILVENNING I PRESTMOSEN FUS BARNEHAGE – ET SAMARBEID MELLOM HJEMMET OG BARNEHAGEN

Barnets første møte med Prestmosen FUS barnehage skal være preget av omsorg og trygg tilknytning. For å lykkes med dette er vi avhengige av et godt samarbeid med barnas foresatte. Vi vet at investering i tid og gode relasjoner med nye barn og foreldre, vil ha positive ringvirkninger for barnet i forhold til læring og utvikling, og ikke minst for det videre foreldresamarbeidet.

Barnet skal tilvennes en ny hverdag, nytt miljø, nye rutiner, bli kjent med mange nye mennesker, og ikke minst venne seg til å være atskilt fra foreldre. Studier viser at barnets tilvenning til barnehagen går langt bedre når en av foreldrene kan være i barnehagen i flere dager og tilvenningen foregår på en fleksibel og avslappet måte, tilpasset barnets behov og reaksjoner. Dette lykkes barnehagen bedre med når foreldre er involvert hele veien.

Dette er også bakgrunnen for at vi ønsker å følge Lørenskog modellen for tilvenning for de minste barna, der foreldre er i barnehagen i minimum en uke og deltar aktivt sammen med barnet i aktiviteter og lek på avdelingen. De første dagene i tre-fire timer, deretter øke opptil seks timer.

Når barnet får være sammen med forelder i barnehagen over flere dager i starten vil det bidra til å trygge barnet og holde barnets nivå av stresshormonet cortisol på et normalt nivå.

Personalet og foreldre skal imidlertid planlegge tilvenningen sammen, slik at den tilpasses det enkelte barnet og familiens behov og muligheter.

Målet med tilvenningen er:

- barna får etablert en trygg relasjon til tilknytningspersonen, før foreldrene lar barnet være i barnehagen uten dem
- foreldre blir trygge på de voksne i barnehagen i løpet av tilvenningsperioden
- personalet oppretter god relasjon til barnet og foreldrene. Tilegner seg nødvendig informasjon om barnet

I Prestmosen FUS skal vi:

- legge til rette for en foreldreaktiv tilvenning som innebærer at foreldre tar del i barnehagens aktiviteter

- skape en base for nærhet og trygge relasjoner mellom tilknytningspersonen og barnet
- gi foreldre informasjon om barnehagens rutiner for oppstart og tilvenning og bakgrunn for rutinene
- invitere alle barn og foreldre på besøk i barnehagen før oppstart
- avtale «bli kjent samtale» med pedagog før oppstart. Gjennomføres som hjemmebesøk om det er ønskelig, eller i barnehagen
- ha en tilknytningsperson ved oppstart
- ha tett dialog med barnas foresatte i tilvenningsperioden
- gjennomføre en oppstartsamtale med alle foresatte ikke lenge etter oppstart
- arrangeres et felles foreldremøte for alle nye barn
- tilrettelegge for en trygg og god oppstart uansett når på året barnet begynner og uansett alder

Trygg og utrygg tilknytning

Trygg tilknytning handler om at barnet, når det er lei seg eller frustrert søker trøst hos en trygg voksen, det være seg foresatte eller ansatte. Det andre er at det lar seg trøste. Barnehagestart kan være stressende for noen barn. Utrygge barn kan gi høylytt uttrykk for sin misnøye og mistrivsel. Andre utrygge barn gir få signaler på at de ikke har det bra, de protesterer ikke når foresatte går men trekker seg tilbake. De kan ha en likegyldig holdning til personalet, som om de ikke trenger noen form for hjelp eller støtte.

Fravær av lek og utforskning kan være en indikasjon på at barnet ikke er trygt og trenger mer tid og mer omsorg og støtte. Barn har et grunnleggende behov for trygghet, forutsigbarhet og stabilitet. Opplevelsen av trygghet for barn og foreldre i barnehagen er grunnlaget for en positiv utvikling. For å sikre et trygg og god tilknytning er det viktig å anerkjenne barnets reaksjoner ved ikke å avlede barnet. La barnet være lei seg, trøst og sett ord på at mamma og pappa gikk, at det er leit og at du forstår.

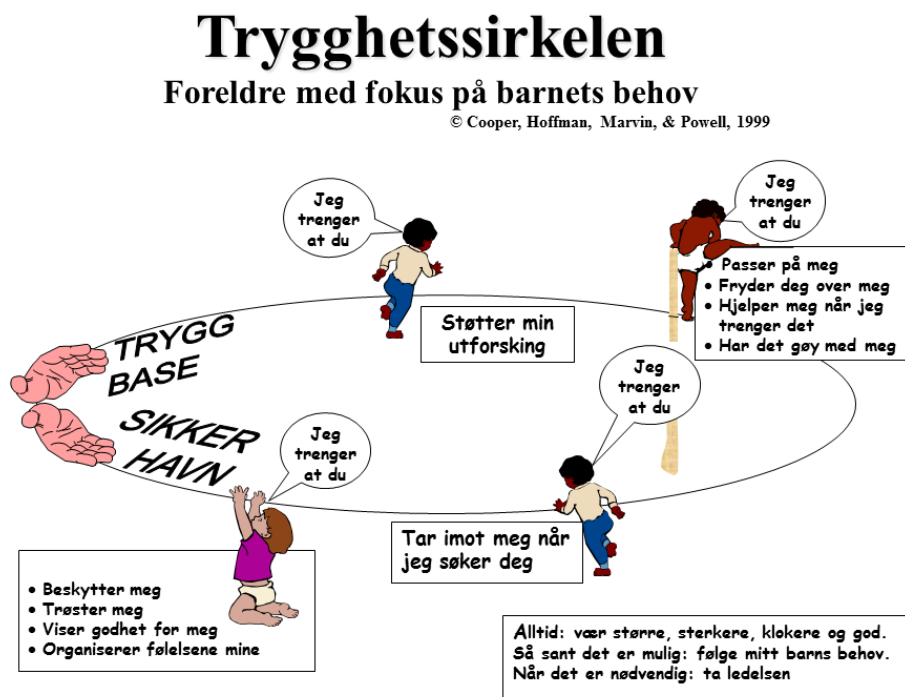
Kjennetegn på trygg tilknytning

- Barnet søker trøst og tar imot trøst
- Barnet hviler kroppen mot den voksne og blir rolig og avspent når den voksne tar barnet inntil seg/løfter opp barnet
- Barnet gir den voksne klem, vil sitte på fanget o.l.

- Den voksne fungerer som en "ladestasjon" for barnet (barnet leker, blir sliten/lei/frustrert etc. og trenger så nærhet/kos/trøst før det kan leke videre)
- Barnet vet hvor den voksne befinner seg
- Barnet ber om hjelp
- Barnet er glad og fornøyd sammen med de voksne
- Barnet samarbeider som oftest med de voksne
- Barnet responderer raskt på adekvat grensesetting fra de voksne
- Barnet viser den voksne positive reaksjoner om morgenen

Trygghetssirkelen / Circle of security

I trygghetssirkelen er tilknytningspersonens hovedoppgave å være en trygg base for barnets utforskning, lek og læring, ta imot barnet når det har behov for trøst og omsorg. Barnet skal være trygg på at det blir trøstet når det føler ubehag.

Den øverste delen av sirkelen representerer et barns behov når det utforsker: «pass på meg», «fryd deg over meg», «hjelp meg» og «ha det gøy sammen med meg». Den nederste delen av sirkelen representerer et barns behov når tilknytningsadferden er aktivert: «beskytt meg», «trøst meg», «vis godhet for meg» og «organiser følelsene mine». Barn forteller den voksne at noe er galt gjennom sine følelsesreaksjoner og adferd men ikke alltid på den måten de voksne hadde tenkt eller forventet.

Tilvenning

Hovedoppgaven for personalet i tilvenningen for et nytt barn er å sørge for at barnet får trygg tilknytning til en voksen i barnehagen. Personalet skal sette av tid til å lære det nye barnet å kjenne, slik at han eller hun klarer å roe og trøste barnet. Barnet må få den nødvendige tiden til å bli kjent med personalet slik at det kan ta imot trøsten, bli rolig og bruke tiden sin på lek og utforskning. Tilvenningsfasen for barnet slutter imidlertid ikke den dagen barnet er en hel dag i barnehagen alene uten foresatte, men når barnet har falt til ro og føler seg trygg, også når foresatte ikke er tilstede. Barnehagen skal i tilvenningsperioden bli kjent med barnet og barnets rutiner og preferanser, og tilpasse seg disse i den grad det praktisk lar seg gjennomføre. Barnehagens dagsrytme må tilpasses barnas behov, dette gjelder særlig i tilvenningsperioden.

Tilknytningsperson

Når barn begynner i barnehage trenger de raskt å oppleve trygghet. Både gode og forutsigbare rutiner og samspill med sensitive og emosjonelt tilgjengelige voksne er viktig. I den første tiden i barnehagen skal barnet og foreldre derfor få én tilknytningsperson å forholde seg til på avdelingen. Dette gjøres for å skape trygghet og etablere tilknytning mellom barnet, foresatte og barnehagen. En tilknytningsperson er med på å skape en trygg base for barnet den første tiden som for noen kan virke stressende. For at trygg tilknytning skal skje, kreves følelsesmessig investering, tid, interesse og kontinuitet mellom personalet og barnet. Når denne tilknytningen er etablert er det enklere for barnet å utvikle gode relasjoner til det øvrige personalet i barnehagen. En god start handler også om at foreldre tar seg av legging, mating etc. de første dagene.

Foreldre som ressurs og samarbeidspartner

Foreldre kjenner til alle uttrykkene barnet har, hva de betyr og hva barnet trenger. Fordi barn er så ulike er det ikke alltid like lett for personalet å oppfatte barns ulike behov og møte disse på en god måte. Et nært og godt samarbeid mellom personalet og foreldre er derfor en viktig suksessfaktor for en god tilvenning og for at barnet skal føle seg trygg i barnehagen. Mens foreldre er eksperter på sitt barn, er personalet i barnehagen eksperter på barnehagen og barn i gruppe.

God informasjonsflyt mellom personalet og foreldre om hva tilvenning til barnehagen innebærer for barnet og hva som forventes av dere som foreldre er viktig. Dette bidrar til trygghet og forutsigbarhet. Vær nøye med å alltid si ifra til barnet når dere forlater barnehagen. Det kan være like vondt for dere å gå fra barnet som det er for barnet, veldig viktig å ha god dialog med personalet om dette så vi kan hjelpe dere med det som er vanskelig.

Hensikten med tilvenningen skal være at overgangen fra hjem til barnehage ikke skal oppleves som brudd, men som en utvidelse av muligheter, og at barnehagen blir en arena der barnet får nye erfaringer sammen med barn og andre voksne. Like fullt innebærer overgangen til barnehage livet som en løsrivelsesprosess for både barn og voksne.

Vær alltid tilgjengelig slik at barnehagen lett kan komme i kontakt med dere i tilvenningsperioden.